

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Дирекция „Управление на водите“

Вх. № ПВ-20/20.05.2016 г.

ДО
Г-Н ГЕОРГИ СЕМЕРДЖИЕВ
ДИРЕКТОР НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН

Относно: Предложения по проекта на Плана за управление на речните басейни в Източно-беломорския район (ПУРБИБР) за периода 2016 - 2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СЕМЕРДЖИЕВ,

Препращаме Ви по компетентност писмо вх. № ПВ-20/16.05.2016 г. на МОСВ от кмета на община Гълъбово и управителя на „Благоустройство и чистота“ ЕООД, гр. Гълъбово, във връзка с предложения по проекта на Плана за управление на речните басейни в Източно-беломорския район (ПУРБИБР) за периода 2016 - 2020 г. по отношение на статута на язовир „Розов кладенец“ (№ 26 от списъка по Приложение № 1 към Закона за водите) и целите и мерките за подобряване на неговото екологично състояние.

Приложение: съгласно текста

АСЕН ЛИЧЕВ

Директор на дирекция „В“

Б.З.

З. Заданов
Председател
20.5.16
13.5.16
Пуб
12.5.16

ОБЩИНА ГЪЛЪБОВО

“БЛАГОУСТРОЙСТВО и ЧИСТОТА” ЕООД – гр. ГЪЛЪБОВО - ЕИК 833101655

Седалище и адрес на управление: 6280, гр. Гълъбово, обл. Стара Загора, бул. „Цар Симеон Велики“ № 59,
Тел: 0418 6 2320; факс: 0418 6 2466; Мобилен: +359 88 514 4456 E-mail: blagoustroistvo_galabovo@abv.bg

Изх. № *3-191-01* / 13.05.2016 г.

ПВ-20
16.05.

- ✓ ДО **МИНИСТЕРСТВО на ОКОЛНАТА СРЕДА и ВОДИТЕ – София,**
към Вх. № Вх. ПВ-20 / 12.02.2016 г.
- ДО **БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ за Управление на Водите Източнореломорски район –**
Пловдив – към Вх. РД-09-31 / 01.02.2016 г.
- ДО **ДИРЕКЦИЯ «МОРСКО ДЕЛО и РИБАРСТВО» към МЗХ - София**
към Вх. 07-106 / 15.02.2016 г.
- ДО **ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ по РИБАРСТВО и АКВАКУЛТУРИ (ИАРА) - Бургас**
към Вх. 1000-15-01 / 18.02.2016 г.

ОТНОСНО: Предложения по проекта на Плана за управление на речните басейни в Източнореломорския район (ПУРБИБР) за периода 2016 – 2020 г. г. по отношение на статута на язовир „Розов кладенец“ (№ 26 от списъка по Приложение № 1 към Закона за водите) и целите и мерките за подобряване на неговото екологично състояние по ПУРБИБР (в допълнение към цитираните писма)

Във връзка с хода и резултатите от проекта „Провеждане на програма за проучвателен мониторинг за оценка на натиска и въздействието на рибовъдството върху повърхностните водни тела и актуализация на програмата от мерки в Плана за управление на речните басейни в Източнореломорския район - FISHFARMING“, изпълняван от БД – Пловдив, Института по рибарство и аквакултури и Пловдивския университет – Пловдив, Института „ИРИС“ – Норвегия.

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ДАМИ и ГОСПОДА,**

В цитираните по-горе писма подробно се описва статута, състоянието и проблемите на язовир „Розов кладенец“ във връзка с откритата от нас процедура (заявление Вх. № ПВ-20/31.03.2015 г. и Решение № 104 от 21.05.2015 г. на МОСВ с отказ по нея) и в светлината на неговия статут по ПУРБИБР (2010 – 2015 г.) и проекта на новия ПУРБИБР (2016 – 2020 г.).

Паралелно с работата ни по процедурата в МОСВ, след като бяхме информирани за работата по проекта на ПУРБИБР (2016-2020г.) и за работата по проекта на БД - Пловдив

„FISHFARMING“ с участието на цитираните институти, чрез наш представител взехме участие във всички срещи, организирани от БД – Пловдив за обсъждане на работата по проекта на плана и за отчитане на хода и резултатите на проекта „FISHFARMING“.

Със задоволство споделяме, че сме впечатлени и дълбоко удовлетворени от извършената работа и по новия ПУРБИР и по проекта „FISHFARMING“.

Изследванията по проекта „FISHFARMING“ и конкретните резултати от многобройните и задълбочени изследвания на включените в него водни тела с различно рибностопанско предназначение дават основание на БД – Пловдив за включване в новия ПУРБИР на нови мерки и за коригиране на някои мерките от стария план.

Анализът на резултатите от проекта „FISHFARMING“ създава нова картина и оформя нова представа за приноса на аквакултурата в процесите за еутрофикация на язовирите.

По този начин, тези научно обосновани данни са предпоставка да се промени отношението към сладководното рибовъдство като един от факторите за отрицателно въздействие върху водните тела и състоянието на водата и водната екосистема в тях.

Благодарение на това, създаденото убеждение в някои среди от администрацията и еко-експертите, че рибовъдството е сред рисковите дейности във водоемите се оказва неоснователно, поради което се разсейва и се замества от убеждението, че при правилно прилагане на технологиите, технологичните схеми и технологичната дисциплина в аквакултурата, при спазване на изискванията за собствен мониторинг, както и при прилагане на специфични съпътстващи мерки и мероприятия (като програмирано зарибяване на язовирите и полагане на други подходящи грижи за тях), рибовъдството представлява благоприятен фактор за поддържане на добро екологично състояние на водоемите и водната екосистема в тях, вкл. и на добро качество на водата, а при определени условия дава възможност и за тяхното подобряване.

Резултатите от проекта „FISHFARMING“ показват недвусмислено следното:

1. Сладководното рибовъдство има най-ниско ниво на въздействие върху водните тела от другите фактори. Всички други такива фактори, като населените места без канализационни и пречиствателни системи, растениевъдството (торове, пестициди, препарати за растителна защита и други), животновъдството (със заустване на непречистени или недобре пречистени отпадни води и вещества от дейността) имат многократно по-високо отрицателно въздействие върху водните тела, качеството на водата и състоянието на водната екосистема в тях.
2. В същото време, при използването на водните тела за екстензивно/полуинтензивно рибовъдство с прилагане на поликултура при програмирано зарибяване с растителноядни видове риби, самопречистващите свойства и функции на водоемите в значителна степен се увеличават и се неутрализират отрицателните въздействия и натиск върху екосистемата от страна на другите рискови фактори, изброени в т. 1. Става дума за включване в поликултурата на толстолоб (основно бял, пъстър и хибриди), а така също и на амур (бял при наличие на висша водна растителност и черен амур, при наличие на инвазивни видове като „мида зебра“ (*Dreissena polymorpha*)).
3. **Следва да се отбележи, че мидата зебра е включена в списъка на чуждите инвазивни видове по приложение № 40 към проекта на новия ПУРБИРБ. Виж извадки от приложението по-долу:**

Таблица № 1. Чужди инвазивни видове животни на територията на Източнобеломорски район

Извадка за мидата зебра

Вид	Година на проникване	категория	местообитания	заплахи
<i>Dreissena polymorpha</i> (черна странстваща мида; зеброви мида; дрейсена)	1997	Чужд инвазивен вид	Сладки стоящи и течащи водоеми (бентос)	Възможностите на <i>D. polymorpha</i> за взривообразно развитие позволяват на мидата да пренасели дадена екосистема и да изчерпи нейните ресурси. Като обрасател мидата унищожава голям брой локални местни форми.

Таблица № 3. Влияние на инвазивните видове (стр. 5-6)

Извадка за мидата зебра			
Използване и ползи	въздействие	Инвазивен вид	Кой е засегнат?
Питейно-битово водоползване	Увеличение на цената на водата за потребителите поради увеличени разходи	Мида зебра/ <i>Dreissena polymorpha</i>)	„В и К“ оператори, общество
Индустрия	Увеличение на цената на водата за потребителите поради увеличени разходи	Мида зебра/ <i>Dreissena polymorpha</i>)	Промисленост, енергетика
Биоразнообразие	1. Някои преки загуби на чувствителни видове 2. Въздействие върху местните растения и животни	Есички видове, вкл. Мида зебра	Общество
Екосистеми	Неблагоприятните въздействия върху функционирането на екосистемите	Есички видове, вкл. Мида зебра	Обществото и бъдещите поколения
Водни екосистеми	Намалена устойчивост на водните екосистеми към изменения, причинени от загуба на местни видове и естествено функциониране	Есички видове, вкл. Мида зебра	Бъдещите поколения

В таблиците № 5, 6 и 7 са посочени броят на повлияните повърхностни водни тела в басейна на р. Арда, р. Тунджа и р. Марица.). От тях се вижда следното:

1. за р. Арда - изследвани са 15 водни тела, от които 1 ВТ е засегнато до 2009 г., и 1 ВТ е засегнато след 2009 г., а общият процент на засегнатите ВТ за реките е 0,0 %, а за язовирите е 20,0 %.
2. за р. Тунджа - изследвани са 20 водни тела, от които 5 ВТ са засегнати до 2009 г., а 6 ВТ са засегнати след 2009 г., а общият процент на засегнатите ВТ за реките е 15,3 %, а за язовирите е 57,1 %.
3. за р. Марица - изследвани са 48 водни тела, от които 5 ВТ са засегнати до 2009 г., а 5 ВТ са засегнати след 2009 г., а общият процент на засегнатите ВТ за реките е 5,4 %, а за язовирите е 70,0 %.

В приложението се казва следното:

„В първия и сега действащ ПУРБ на ИБР е предвидена следната мярка за борба с инвазивни видове за басейна на река Тунджа:

- Борба срещу инвазивни видове (мида зебра) - заребяване с черен амур (веднъж на три години) планирана за яз. Пясъчник, яз. Троян, яз. Овчарица, яз. Тракиец. Това е изпълнявано през 2010 г. само за яз. Овчарица, а за други водоеми не е прилагано поради липса на маточно стадо и зарибителен материал от черен амур у нас.

„Има предложения за мерки, които да се включат във вторите ПУРБ за басейна на река Марица, а именно:

- Изготвяне и изпълнение на план за действие за инвазивен вид мида зебра;
- Обследване на водните тела за степента на инвазия на чужди видове растения“

Данните в Приложение № 40, както и доста текстове на приложението, потвърждават сериозната инвазия на този вид, но данните би следвало да се актуализират, защото наблюденията показват, че за изминалите вече 6-7 години положението се задълбочава, като мидата се разпространява във водоеми по цялата страна.

В приложението не е отбелязано наличието ѝ в яз. „Розов кладенец“, тъй като той не е обследван, но то е факт и са необходими адекватни и навременни мерки. В таблица 3 е отбелязано въздействието върху промишлеността и енергетиката като „Увеличение на цената на

водата за потребителите поради увеличени разходи". Не са отбелязани обаче рисковете и опасностите от обрастването с тази мида на охладителните системи на ТЕЦ и АЕЦ, което грози с опасност от тежки аварии (каквито има в световната практика) и изисква мерки за биологична борба с този инвазивен вид, което се съдържа в нашите предложения.

В светлината на горното, потвърждаваме изказаната и в предишното писмо необходимост от предприемане на адекватни мерки за противодействие и ограничаване на инвазията на мидата „зебра“ в следните посоки:

1. **Внос на генофонд от черен амур (личинки) от Китай** (други източници след спиране на тази работа в Румъния не са установени) със съдействието на държавата (МОСВ, ИАРА) за създаване на маточни стада от този вид риба - единствен естествен враг на мидата дрейсена;
2. Разработване на един или два проекта по Програмата за морско дело и рибарство (ПМДР) и/или по ОП „Околна среда“ за изграждане на риболовни за черен амур (в научните институти и лаборатории – ИРА – Пловдив и ТУ – Ст. Загора) и във фирми-производители (включително и по линията на публично частното партньорство), които да гарантират необходимото за страната производство на зарибителен материал за влагането му във всички водоеми, които са засегнати от инвазията.
3. Специално за яз. „Розов кладенец“ необходимостта от зарибяване с черен амур е навярно отдавна и тези действия не търпят повече отлагане. Заедно с това следва да се предприемат и други мерки, включително зарибяване с бял толстолоб, които да повлияят за общото подобряване на състоянието на водоема.

В тази връзка, като **потвърждаваме представените с предишното писмо идеи и предложения, подготвяме конкретни предложения за включване и в новия ПУРБИБР, които ще внесем в близките дни.** Те ще предвиждат конкретни мерки, които да гарантират изпълнението на предвидените мерки в стария ПУРБИБР и в проекта за новия, като споделяме основните от тях:

1. Осигуряване на зарибителен материал от черен амур за нуждите на яз. Розов кладенец и за другите язовири в цялата страна.
2. Въвеждане на задължително **програмираното зарибяване на язовир^{ит}/с растителноядни риби, включително с черен амур.**
3. Извършване на съответни промени в действащата нормативна уредба, които да позволят в яз. „Розов кладенец“ и в другите язовири по Приложение № 1 към Закона за водите да се извършва „екстензивно риборазвъждане“, но не като стопанска дейност за пряко производство на риба, а като екологично мероприятия за подобряване на състоянието на язовира от гледна точка на изискванията на ПУРБИБР. За целта е необходимо МОСВ, МЗХ и ИАРА да разгледат възможностите за промени в Закона за рибарството и аквакултурите и в Наредба № 37/2008 г., като по изключение поради неговата особена специфика и уникалност **язовир „Розов кладенец“ бъде определен като водоем и за любителски риболов и за аквакултури** (в зоната за аквакултури) със задължение за програмирано зарибяване на тази зона.

С УВАЖЕНИЕ!

НИКОЛАЙ ТОНЕВ, Кмет на община Гълъбово

НИКОЛАЙ ФИЛИПОВ, Управител на «Благоустройство и чистота» ЕООД, гр. Гълъбово

